

Regeringens proposition

2006/07:91

Sekretess vid forskningssamverkan

Prop.
2006/07:91

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 15 mars 2007

Fredrik Reinfeldt

Lars Leijonborg
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det i sekretesslagen (1980:100) införs ett sekretesskydd hos universitet och högskolor för uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid forskningssamverkan mellan lärosätet och en enskild. Sekretess skall gälla endast om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs. Syftet med bestämmelsen är att skydda den enskildes ekonomiska förhållanden.

Den nya bestämmelsen i sekretesslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	4
3	Ärendet och dess beredning.....	5
4	Gällande rätt	6
4.1	Offentlighetsprincipen och forskning	6
4.2	Sekretesslagstiftningen	7
5	Sekretess vid forskningssamverkan.....	10
5.1	Behovet av en reform.....	10
5.2	Sekretessregelns utformning.....	13
6	Ikraftträdande	18
7	Ekonomiska konsekvenser	19
8	Författningskommentar	20
Bilaga 1	Lagförslaget i betänkandet Nyttiggörande av högskoleuppfindingar (SOU 2005:95)	22
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	23
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	24
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	25
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2007	26

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2006/07:91

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Prop. 2006/07:91

Härigenom föreskrivs att det i sekretesslagen (1980:100)¹ skall införas en ny paragraf, 8 kap. 30 §, av följande lydelse.

8 kap.

30 § Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs.

Sekretess enligt första stycket gäller även hos en annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i forskningssamverkan med en enskild.

Sekretess enligt första och andra styckena hindrar inte att en uppgift lämnas till en annan part som deltar i den forskningssamverkan som uppgiften hänför sig till.

Första stycket gäller inte om uppgiften har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller registrering av mönster. I sådant fall gäller sekretess endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 13 §.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

Behovet av att få till stånd ett sekretesskydd för enskilda ekonomiska förhållanden vid samverkan om forskning mellan högskola, varmed här avses både universitet och högskolor, och företag eller andra enskilda har uppmärksamats tidigare i olika sammanhang. Den s.k. NYFOR-kommittén, som hade till uppdrag att överväga hur samverkan mellan högskolan och näringslivet kunde förbättras, föreslog i sitt betänkande Samverkan mellan högskolan och näringslivet (SOU 1996:70) en bestämmelse om sekretess i sekretesslagen (1980:100) för sådan samverkan. Några konkreta åtgärder kom inte att vidtas med anledning av betänkandet, men regeringen aviserade i propositionen Sekretess för vissa uppgifter hos uppdragsmyndigheter m.m. (prop. 1998/99:22) att den skulle återkomma i frågan. Härefter har bl.a. Verket för innovationssystem pekat på behovet av sekretess vid forskningssamverkan i sin rapport VP 2003:1 (Vinnforsk).

Den 15 juli 2004 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att klarlägga de rättsliga konsekvenserna av ett avskaffande av det s.k. lärarundantaget. I direktiven till utredningen (dir. 2004:106) angavs att det ingick i uppdraget att överväga behovet av utvidgad sekretess för uppgifter inom forskning. Utredningen, som antog namnet Utredningen om rätten till resultaten av högskoleforskningen (UHFOR-utredningen), överlämnade i november 2005 betänkandet Nyttiggörande av högskoleuppfinningar (SOU 2005:95). Utredningens förslag om sekretess vid forskningssamverkan finns i *bilaga 1*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En remissammanställning finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2005/8751/UH).

Regeringen behandlar här endast sekretess vid forskningssamverkan. Återstående delar av utredningens förslag är för närvarande föremål för beredning inom Regeringskansliet.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 1 mars 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådet har i sitt yttrande lämnat förslaget utan erinran. I förhållande till lagrådsremissen har det gjorts en mindre ändring av redaktionellt slag.

4.1 Offentlighetsprincipen och forskning

En av hörnstenarna i ett demokratiskt samhälle är offentlighetsprincipen. Den innebär att myndigheternas verksamhet så långt som möjligt skall ske i öppna former. Offentlighetsprincipen är avsedd att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Den fyller också en viktig kontrollfunktion genom att den möjliggör en medborgerlig insyn i myndigheternas verksamhet. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck i bl.a. den grundläggande rätten att ta del av allmänna handlingar hos myndighet.

Enligt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen är en handling allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 2 kap. 6 och 7 §§ är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. En handling som inte har expedierats anses upprättad om det ärende till vilket handlingen hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hänför sig till visst ärende, om den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I högskolans uppdrag ingår att bedriva fri och oberoende forskning på vetenskaplig grund. Denna forskning torde sällan leda till formella beslut och innefattar normalt inte myndighetsutövning. I stället är de åtgärder som vidtas typiskt sett av faktisk art, t.ex. mätningar, provtagningar och försök av olika slag. I regel bör forskning därför inte anses utgöra ärendehantering, utan vad som brukar benämnas faktiskt handlande. Sett till vad som i 2 kap. 7 § tryckfrihetsförordningen anges om upprättad handling, innebär detta att en handling som är hänförlig till forskning, och inte expedieras, i de flesta fall är allmän då handlingen är färdigställd.

Denna uppfattning, att forskning typiskt sett utgör faktiskt handlande, tycks utbredd. Justitiekanslern anförde i det s.k. Metropolitärendet (JK 1986 A 29) att enligt vanligtvis förhärskande uppfattning om innebörden av förvaltningslagens ärendebegrepp är forskning att anse som s.k. faktiskt handlande. Motsvarande uppfattning återfinns på åtskilliga håll i den juridiska doktrinen. (Se bl.a. Bohlin, Offentlighetsprincipen, 6 uppl., Stockholm 2001, s. 80 och 89; Bohlin, Offentlighet och sekretess i myndighets forskningsverksamhet, Riksarkivets rapport 1997:2, s. 11; Wennergren, Handläggning, 19 uppl., Stockholm 1996, s. 11 och 14; Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, Stockholm 2003, s. 34; och Gränsström m.fl., Arkivlagen, Stockholm 2000, s. 138–141. För en avvikande uppfattning, se Axberger, Offentlighet och sekretess i forskningsverksamhet, Stockholm 1983, s. 2.) Därmed inte sagt att forskning inte i ett enskilt fall kan utgöra ärendehantering. Ett exempel på ett sådant fall kan vara forskningsuppgifter som högskolan utför på uppdrag av en överordnad myndighet (jfr JO 1977/78 s. 272). Vid ärendehantering blir, som framgått, en handling som inte expedieras upprättad vid den tidpunkt då ärendet har slutbehandlats hos myndigheten. Denna tidpunkt torde inte sällan infalla senare än den tidpunkt som hade varit aktuell om det rört sig om faktiskt handlande. Frågan om det rör sig om ärendehantering eller faktiskt handlande får lämpligen avgöras från fall till fall.

Det förhållandet att en handling är allmän är inte detsamma som att handlingen är offentlig. Ibland väger allmänna eller enskilda sekretessintressen tyngre än intresset av offentlighet. Rätten att ta del av allmänna handlingar kan då begränsas, under förutsättning att det är nödvändigt med hänsyn till vissa i 2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen uppräknade intressen, bl.a. skyddet för den enskildes ekonomiska förhållanden. De begränsningar som får göras skall anges noga i en särskild lag, sekretesslagen (1980:100), eller i en annan lag som den lagen hänvisar till. Om en allmän handling inte omfattas av sekretess enligt denna lagstiftning, är en myndighet skyldig att lämna ut handlingen till den som begär att få ta del av den. En myndighet har således ingen möjlighet att ingå kontraktsrättsliga åtaganden som inskränker denna skyldighet (se exempelvis JO 1983/84 s. 225).

Det finns flera bestämmelser i sekretesslagen som, i varierande grad, berör högskolan och forskning. Med hänsyn till föremålet för denna proposition begränsas redovisningen här till vissa bestämmelser som rör sekretess med hänsyn till skyddet för den enskildes ekonomiska förhållanden.

Uppdragssekretess

I 8 kap. 9 § sekretesslagen anges att sekretess gäller hos en myndighet för uppgift som avser provning, bestämning av egenskaper eller myckenhet, värdering, vetenskaplig, teknisk, ekonomisk eller statistisk undersökning eller annat sådant uppdrag som myndigheten utför för enskilds räkning, om det måste antas att uppdraget har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs (s.k. uppdragssekretess). Uppdragsverksamhet av detta slag förekommer vid en rad myndigheter, inte minst vid landets universitet och högskolor. Enligt bestämmelsen kan regeringen för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Meddelarfrihet gäller inte för uppgifter som omfattas av sekretess enligt bestämmelsen (se uppräknningen i 16 kap. 1 §).

Förhållandet mellan forskning och sekretess har gett upphov till svåra avvägningar. Frågan behandlades utförligt av Konstitutionsutskottet i samband med sekretesslagens tillkomst, som då anförde bl.a. följande (KU 1979/80:37 s. 31–33).

De forskningsuppdrag som universitet och högskolor erhåller från enskilda får anses vara ett viktigt led i den vetenskapliga utvecklingen med hänsyn till den stimulans och de resurser som på detta sätt kommer uppdragsforskningen till godo. Eftersom uppdragsforskningen i många fall går ut på att vidareutveckla uppdragsgivarens produkter kan det vara naturligt om denne inte alltid vill bringa uppdraget eller forskningsresultatet till offentlighet. Sekretess kan därför vara en förutsättning för att ett uppdrag skall ges till en forskare vid en offentlig undervisningsanstalt. Å andra sidan är det mycket viktigt med offentlighet och insyn i forskningen både för att upprätthålla allmänhetens förtroende för forskningen och för att stimulera ett fritt idéutbyte mellan olika forskare. Trots de starka skäl som föreligger för full insyn i forskningen kan det inte bortses från att sekretess ofta kan vara en förutsättning för att uppdraget över huvud taget skall gå till ett offentligt organ.

Uttalandet speglar den avvägning som måste göras mellan ett befogat intresse av sekretess och ett, likaledes befogat, intresse av insyn i högskolans verksamhet. Enligt utskottet var offentlighetsintresset när det gäller högskoleforskning så pass starkt att det motiverade en kortare sekretesstid jämfört med andra fall. Utskottet föreslog därför en tioårig sekretesstid i dessa fall. Riksdagen anslöt sig till utskottets förslag. För flertalet övriga myndigheter gäller enligt bestämmelsen sekretess i högst 20 år.

Som ovan angetts krävs för sekretess enligt bestämmelsen att det måste antas att uppdraget till myndigheten har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs. Kravet skall inte förstås så att uppdragsgivarens uttryckliga begäran om sekretess är nödvändig. I propositionen till bestämmelsen (prop. 1979/80:2 del A s. 239) anges att vad som krävs är att uppgiften är av sådan art att bristen på sekretesskydd för uppgiften måste anses framstå som så väsentlig för uppdragsgivaren att denne utan sekretesskyddet skulle ha avstått från att anlita myndigheten. Där framhålls vidare att det ofta är en förutsättning för enskilda när de anlitar en myndighet att de kan få samma sekretesskydd som de skulle ha fått om de anlitat ett privat företag (jfr även Regner m.fl., Sekretesslagen. En kommentar, s. 8:27).

För uppgift om människors hälsa gäller sedan 1999 ett undantag från bestämmelsens sekretessområde. Undantaget skall dock inte tillämpas i fall där uppgiften härrör från uppdragsverksamhet inom högskolor. Skillnaden har motiverats med att många forskningsprojekt annars skulle vara omöjliga, eftersom det är naturligt att uppdragsgivaren inte alltid vill bringa uppdrag och forskningsresultat i offentlighet. Skillnaden har även motiverats med att uppdragsverksamheten är mycket viktig för högskolesektorn, i och med att den ger värdefulla kontakter med samhälle och näringsliv men även är en inte obetydlig intäktskälla (prop. 1998/99:22 s. 16 f.).

Sekretess vid affärsförbindelse

Bestämmelsen i 8 kap. 10 § första stycket sekretesslagen, som är subsidiär i förhållande till bl.a. 8 kap. 9 §, ger sekretesskydd åt en enskild som trätt i affärsförbindelse med en myndighet för uppgift om den enskildes affärs- eller driftförhållanden. Affärsförbindelsen kan gälla t.ex. förvärv, avyttrande eller arbete som skall utföras. Sekretess gäller endast, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Det har uttalats att det är tveksamt om bestämmelsen kan omfatta uppgifter som utväxlas i ett gemensamt forskningsprojekt (SOU 1996:70 s. 136).

Patentsekretess, m.m.

Bestämmelsen i 8 kap. 13 § första stycket sekretesslagen ger skydd för uppgifter om uppfinningar eller företagshemligheter i samband med ansökan om patent. Sekretess gäller i sådant fall, om inte annat följer av patentlagen (1967:837). Enligt bestämmelsen gäller sekretess även för sådan uppgift om uppfinningar som har lämnats till myndighet enligt

lagstiftningen om arbetsgivarens rätt till arbetstagarens uppfinningar (andra stycket) samt i ärenden om registrering av mönster för uppgift om mönstret, om den sökande har begärt det och inte mönsterskyddslagen (1970:485) föreskriver offentlighet (tredje stycket). Meddelarskydd gäller inte (se uppräkningsen i 16 kap. 1 §).

Den lag som åsyftas i bestämmelsens andra stycke är lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, som bl.a. ålägger en arbetstagare att under vissa förutsättningar anmäla uppfinningar till sin arbetsgivare (4 §). Med arbetstagare i denna lag avses dock inte lärare vid universitet och högskolor (1 § andra stycket). Detta s.k. lärarundantag har tillämpats på så sätt att all högskolepersonal som medverkat vid tillkomsten av en uppfinning, dvs. även dem som inte är lärare, har undantagits från anmälningsskyldigheten. Bestämmelsen i 8 kap. 13 § andra stycket sekretesslagen har därför inte kommit till någon praktisk tillämpning inom högskolan.

5.1 Behovet av en reform

Regeringens förslag: Det skall i sekretesslagen (1980:100) införas en ny bestämmelse med innebörden att sekretess skall gälla vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan mellan ett universitet eller en högskola och en enskild (forskningssamverkan). Sekretess skall även gälla hos en annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i sådan samverkan.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna som yttrar sig i frågan instämmer i behovet av sekretess, bl.a. *Riksdagens ombudsmän, Malmö tingsrätt, Försvarets materielverk, Högskoleverket, Uppsala universitet, Lunds universitet, Verket för innovationssystem och Patent- och registreringsverket*. Flera av dem anger att frågan är angelägen. *Journalistförbundet, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, Sveriges Läromedelsförfattares Förbund och doktorandnämnden vid Uppsala studentkår* motsätter sig förslaget med principiella invändningar mot att sekretesslagen utvidgas och med angivande av att det fria meningsutbytet är en nödvändig förutsättning för den akademiska friheten. *Totalförsvarets forskningsinstitut* och *Verket för innovationssystem* framhåller att sekretessbestämmelsen även självständigt bör gälla hos annan myndighet än högskola.

Skälen för regeringens förslag

Utgångspunkter

Högskolan skall, i likhet med andra statliga och kommunala myndigheter, följa offentlighetsprincipen. För högskolan är dessutom kraven på öppenhet och insyn särskilt framträdande. Öppenhet och insyn är nödvändigt för att upprätthålla allmänhetens förtroende för forskningen och för att stimulera det fria idéutbyte mellan olika forskare som är grundläggande för all vetenskaplig verksamhet (jfr 1 kap. 6 § högskolelagen [1992:1434] och KU 1979/80:37 s. 31–33). En lika central utgångspunkt är att högskolan kan bedriva fri och oberoende forskning och utbildning på vetenskaplig grund. Till forskningens frihet hör, förutom rätten för forskare att fritt välja ämne och metod, också rätten att själv välja när och hur man vill publicera sina resultat.

Mot intresset av offentlighet står i vissa avseenden regeringens strävan att åstadkomma en ökad kommersialisering av högskolans forskningsresultat. För att denna kommersialisering skall bli framgångsrik krävs enligt regeringens bedömning en intensivare samverkan mellan högskola och näringsliv och ett ökat deltagande av den svenska högskolan i europeiska och internationella forskningsprogram. Det råder då ingen tvekan om att sekretess ofta är en förutsättning för näringslivets medverkan. En avvägning måste därför göras mellan intresset av offentlighet i hög-

Närmare om behovet

Ett av statens viktigaste åtaganden för tillväxt bedöms ofta vara en väl fungerande högskola som, förutom att bedriva utbildning och forskning, skall samverka med det omgivande samhället i syfte att bl.a. utveckla och skapa nya verksamheter i näringslivet (jfr 1 kap. 2 § andra stycket högskolelagen). Forskning i samverkan mellan högskola och det omgivande samhället har blivit alltmer omfattande och spelar en allt större roll, inte minst på så sätt att den ger högskolan viktiga erfarenheter, ökad kunskap, möjlighet till ekonomiska bidrag och allmänt sett värdefulla kontakter.

Högskolans forskning i samverkan med det omgivande samhället, varmed här avses både fysiska och juridiska personer, bör hållas i sär från den uppdragsforskning som högskolan bedriver. Uppdragsforskning innebär typiskt sett att högskolan utför ett visst forskningsarbete på uppdrag av en beställare eller uppdragsgivare utanför högskolan, t.ex. ett enskilt företag. Forskningssamverkan innebär i normalfallet att högskolan, ofta tillsammans med privata företag, deltar som part i ett gemensamt forskningsprojekt. Trots att gränsen någon gång kan vara oklar innefattar i praktiken forskningssamverkan inte något regelrätt uppdrag med en beställare och en uppdragstagare. I stället är det fråga om ett forskningssamarbete mellan olika intressenter, varav en är högskolan. Till skillnad från uppdragsforskning innebär samarbetet att alla intressenter kan ha rätt till forskningsresultaten och att det fortlöpande sker ett utbyte av forskningsrön.

På europeisk nivå deltar högskolan många gånger i forskningssamverkan med företag och andra enskilda inom ramen för EU:s forskningsprogram, vars viktigaste regelverk är det nyligen antagna sjunde ramprogrammet (se Europaparlamentets och rådets beslut nr 1982/2006/EG av den 18 december 2006 om Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration). Det sjunde ramprogrammet utgör EU:s huvudinstrument för att utveckla forskning i Europa och pågår åren 2007–2013. Nationell samverkan mellan högskola och näringsliv sker bl.a. med stöd av Innovationsbron, Verket för innovationssystem och Statens energimyndighet (jfr Europeiska kommissionens meddelande om Gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation, EGT C 323 s. 1).

Med stöd av vad utredningen har redovisat står det klart att de kontrakt som högskolan ingår med företag och andra enskilda om forskningssamverkan allt som oftast innehåller klausuler om sekretess för lämnade uppgifter och forskningsresultat. Klausulerna utgör en förutsättning för att den enskilde skall kunna delta i samverkan. Löften om långtgående sekretess är också ett villkor för att högskolan skall kunna delta som part i EU:s forskningsprogram. Samverkan regleras då i standardavtal, där det finns särskilda bestämmelser om sekretess för uppgifter om projektresultat men också förtroelig information som parterna får del av i projektet.

I enlighet med vad som framhållits i avsnitt 4.2.1 har högskolan ingen möjlighet att ingå kontraktsrättsliga åtaganden som begränsar de skyldigheter som följer av offentlighetsprincipen. Vid uppdragsforskning finns visserligen rättsligt stöd för sekretess i 8 kap. 9 § sekretesslagen. Bestämmelsen tillgodoser företags och andra enskildas behov av sekretess för resultatet av uppdragsforskning och företagsinterna uppgifter som högskolan kan få del av i samband med utförande av uppdragsforskning. Som redovisats bedriver emellertid högskolan i många fall forskning i samverkan med företag och andra enskilda, utan att det för den skull rör sig om ett formellt uppdrag till högskolan. Det är i dessa fall tydligt att bestämmelsen om uppdragssekretess inte löser det sekretessbehov som finns. Inte heller utgör sekretessen i 8 kap. 10 § sekretesslagen en godtagbar lösning på problemet, då samverkan om forskning typiskt sett inte bör utgöra affärsförbindelse i bestämmelsens mening och det sekretessskydd som följer av bestämmelsen i allt fall är otillräckligt. I ljuset härav kan det konstateras att de kontraktsrättsliga sekretessåtaganden som högskolan accepterar vid forskningssamverkan saknar stöd i sekretesslagen och är oförenliga med den svenska offentlighetsprincipen, något som i förlängningen kan leda till att högskolan gör sig skyldig till kontraktsbrott med återbetalningsskyldighet och skadeståndsansvar som följd. Det är föga realistiskt att tänka sig att det går att förhandla bort dessa sekretessklausuler, eftersom kravet på sekretess är grundläggande för att företag och andra enskilda över huvud taget skall kunna delta i samverkan, inte minst från konkurrenssynpunkt. Enligt regeringens bedömning är det angeläget att komma till rätta med denna ordning och att konstruera ett rättsligt stöd för sekretess även vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild. Sådan samverkan är givetvis utvecklande för dem som deltar i samarbetet, men är också i sin förlängning till nytta för samhället i stort.

Behovet av en reform framgår även av att bristen på sekretessskydd vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild rimmar illa med hur patentlagstiftningen är utformad. En sådan samverkan kan resultera i upptäckter som leder till patenterbara uppfinningar. Enligt 2 § patentlagen (1967:837) gäller då ett s.k. nyhetskrav. Kravet innebär att patent får meddelas endast på en uppfinning som är ny i förhållande till vad som blivit känt före dagen för patentansökningen. En uppfinning som förekommer i en allmän och offentlig handling hos en myndighet kan således inte skyddas genom patent (se bl.a. Patentbesvärsrättens dom den 12 maj 2005 i mål nr 05-071). Detta gäller oavsett om handlingen begärs utlämnad eller inte. Som utredningen konstaterat skulle sekretess för uppgifter om uppfinningar eller forskningsresultat vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild förhindra att en sådan situation uppstår och innebära att det immaterialrättsliga skyddet består.

Inledningsvis har angetts att det är mycket viktigt med offentlighet och insyn i forskningen, både för att upprätthålla allmänhetens förtroende för forskningen och för att stimulera ett fritt idéutbyte mellan olika forskare. Mot bakgrund av vad som nu anförs anser dock regeringen att bristen på sekretessskydd för den enskildes ekonomiska intressen vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild utgör ett omotiverat hinder mot att för samhället värdefull samverkan kommer till stånd. Intresset av att komma till rätta med detta väger tyngre än intresset av offentlighet. En

sekretessregel som gäller vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild bör därför, i enlighet med vad en majoritet av remissinstanserna anser, införas. Den närmare utformningen av en sådan regel behandlas i avsnitt 5.2. Utifrån vikten av offentlighet i högskolan bör dock redan här betonas att en sådan regel inte får göras mer omfattande än vad som är oundgängligen nödvändigt.

Det är regeringens bedömning att en regel om sekretess vid forskningssamverkan mellan högskola och enskild inte bara kommer att skydda enskildas ekonomiska förhållanden, utan också ha positiva effekter på högskolesektorns möjlighet att delta i sådan samverkan. Det finns redan i dag exempel på att forskningssamverkan med enskilda inte har kommit till stånd eller har förlagts utomlands, just med hänvisning till bristen på sekretess. En sådan situation är inte till gagn för någon och äventyrar högskolans möjligheter att på ett så fruktbart sätt som möjligt bedriva samarbete med andra forskningsutförare. Det finns bl.a. en uppenbar risk att utländska universitet eller enskilda inte vill dela med sig av kunskap och uppgifter till svenska universitet och högskolor, eftersom uppgifterna då blir offentliga.

I enlighet med vad utredningen föreslagit bör sekretess gälla hos annan myndighet som tillsammans med en högskola deltar i forskningssamverkan med en enskild. På befintligt underlag är det däremot inte möjligt att låta bestämmelsen, som *Totalförsvarets forskningsinstitut* och *Verket för innovationssystem* föreslagit, gälla hos dessa myndigheter oberoende av om en högskola deltar i samverkan.

5.2 Sekretessregelns utformning

Regeringens förslag: Sekretessen skall omfatta uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs. Bestämmelsen skall inte tillämpas om uppgiften har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller registrering av mönster. I sådant fall gäller sekretess endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 8 kap. 13 § sekretesslagen (1980:100). Regeringen skall ha möjlighet att förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Sekretessen skall gälla i högst tio år.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningens förslag innehöll ett rakt skaderekvisit och omfattade inte uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden. Sekretessen skulle enligt förslaget gälla i högst fem år.

Remissinstanserna: Bland dem som uttalar sig är utfallet delat. Vissa, bl.a. *Riksdagens ombudsmän*, *Högskoleverket*, *Mittuniversitetet*, *Högskolan i Jönköping*, *Högskolan i Halmstad* och *Sveriges Akademikers Centralorganisation*, ställer sig bakom utredningens överväganden. Ett flertal andra, däribland *Göteborgs universitet*, *Linköpings universitet*, *Luleå tekniska universitet*, *Chalmers tekniska högskola*, *Karolinska institutet* och *Sveriges lantbruksuniversitet*, framhåller att det föreslagna sekretessområdet inte tillgodoser behoven och att sekretessen bör omfatta

flera uppgifter, t.ex. bakgrundsinformation och uppgifter om företags-hemligheter och företagsresultat. Med hänvisning till de åtaganden om sekretess som krävs av högskolan för deltagande i EU:s forskningsprogram, anser *Kungl. Tekniska högskolan* och *Verket för innovationssystem* att det till och med är nödvändigt att sekretessområdet omfattar samtliga uppgifter som utväxlas inom ramen för forskningssamverkan mellan högskola och enskild samt att någon skadeprövning inte kan göras. I den sistnämnda ståndpunkten instämmer Sveriges lantbruksuniversitet. Även *Umeå universitet* anger att sekretessområdet bör innefatta samtliga uppgifter, och föreslår att bestämmelsen om uppdragssekretess bör omfatta forskningssamverkan, en synpunkt som även *Linköpings universitet* framför. Umeå universitet framhåller vidare, i likhet med *Luleå tekniska universitet* och *Kungl. Tekniska högskolan*, att utredningens förslag på sekretesstid är otillräcklig, då det krävs att sekretess åtminstone gäller under hela projektets livstid samt helst under viss ytterligare tid. *Luleå tekniska universitet* och *Chalmers tekniska högskola* anser att meddelarfrihet inte bör gälla enligt bestämmelsen, bl.a. för att förhindra illojalt beteende.

Skälen för regeringens förslag

Sekretessområdet

Det är en given utgångspunkt att sekretessområdet inte får göras mer omfattande än vad som är oundgängligen nödvändigt. Utredningen har, med hänsyn härtill, föreslagit att föremålet för sekretess vid forskningssamverkan skall vara uppgifter om uppfinningar och forskningsresultat. Ett inte obetydligt antal av remissinstanserna har emellertid hävdade att behovet av sekretesskydd är större än så, däribland flera av landets högskolor. Skälet anges främst vara att den sekretess som gäller enligt EU:s forskningsprogram omfattar i princip all den information som samverkans parter utväxlar.

Universitet och högskolor som deltar i samverkan om forskning med företag och andra enskilda får rimligen del av en mängd uppgifter som inte alltid med nödvändighet har ett omedelbart samband med samverkan som sådan. I samverkan med enskilda ligger det i sakens natur att sådana uppgifter kan vara av känsligt slag och innehålla uppgifter om exempelvis affärshemligheter, organisation, produktionsmetoder, kostnadsräkningar och prissättning. I linje med vad flera remissinstanser anfört anser regeringen därför att det är nödvändigt att utvidga sekretessområdet något jämfört med vad utredningen föreslagit. För denna ståndpunkt talar även vad som framkommit om innehållet i de sekretessåtaganden som avkrävs en högskola för deltagande i EU:s forskningsprogram. Däremot innebär intresset av offentlighet att det skulle föra alltför långt att, som ett par remissinstanser föreslagit, låta sekretessen omfatta samtliga uppgifter som utväxlas inom ramen för forskningssamverkan. I stället bör sekretessen omfatta – förutom uppgift om uppfinningar och forskningsresultat – uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden (jfr 8 kap. 6 § sekretesslagen). Utan denna utvidgning finns det, enligt regeringens mening, risk för att sekretesskyddet skulle bli tandlöst och inte utgöra det

stöd för samverkan mellan högskola och näringsliv som reformen syftar till.

I och med att sekretessområdet enligt denna bestämmelse kommer att avvika från vad som gäller vid uppdragssekretess i 8 kap. 9 § sekretesslagen är det inte lämpligt att, som ett par remissinstanser väckt förslag om, reglera uppdragsforskning och forskningssamverkan i en och samma bestämmelse.

Skadeprövningen

Utredningen har föreslagit en konstruktion med ett s.k. rakt skaderekvisit, dvs. att sekretess vid samverkan om forskning skall gälla om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (presumtion för offentlighet). Särskilt *Kungl. Tekniska högskolan* och *Verket för innovationssystem* har ifrågasatt detta och hävdade att det är nödvändigt att sekretessen vid forskningssamverkan är absolut och i denna del hänvisat till hur de sekretessåtaganden som i dag måste göras inom ramen för EU:s forskningsprogram ser ut.

Utgångspunkten måste även i denna del vara att sekretessen inte får gå längre än vad som är oundgängligen nödvändigt. Det bör således inte komma i fråga att låta en sekretessbestämmelse omfatta sådana uppgifter som, mot bakgrund av skyddsintresset, kan lämnas ut utan skada för den enskilde. Vid denna bedömning talar vikten av offentlighet och ett öppet idéutbyte i högskolan för utredningens förslag om ett rakt skaderekvisit. Å andra sidan utgör sekretess ofta en grundläggande förutsättning för att forskningssamverkan mellan högskola och näringsliv över huvud taget skall kunna äga rum. Företag och andra enskilda som deltar i samverkan måste kunna känna förtroende och förlita sig på att sekretesskyddet är starkt och pålitligt. De avtal som i dag ingås om samverkan ger därför sällan utrymme för någon skadeprövning av sedvanligt slag. Med hänsyn härtill framstår inte ett rakt skaderekvisit som tillräckligt och ändamålsenligt. Detsamma gäller ett omvänt skaderekvisit (presumtion för sekretess). I stället är det regeringens bedömning att bestämmelsen bör utformas med bestämmelsen om uppdragssekretess i 8 kap. 9 sekretesslagen som förebild; likheterna mellan forskningssamverkan och uppdragsforskning är trots allt många gånger stora. Sekretess bör alltså gälla om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs.

Sekretesstidens längd

Behovet av sekretess är tveklöst som störst under den tid som samverkan pågår. Vid sådant förhållande framstår, vilket också *Umeå universitet*, *Luleå tekniska universitet* och *Kungl. Tekniska högskolan* framhållit, den sekretesstid som utredningen föreslagit om fem år alltför kort. Således kan EU:s sjunde ramprogram ge finansiering under sju år, och forskningsprojekt av det större slaget kan i många fall kunna pågå under en längre tid än så. Regeringen har därför övervägt en ordning där sekretessen just gäller under den tid som samverkan om forskning pågår. Det är dock uppenbart att en sådan bestämmelse skulle kunna missbrukas och,

under alla förhållanden, bli svår att tillämpa. Regeringen har därför stannat vid att sekretess bör kunna gälla under en något längre tid än vad utredningen föreslagit, nämligen i högst tio år. Med en så pass lång sekretesstid som tio år bör sekretess i allmänhet komma att gälla under hela den tid som en forskningssamverkan pågår. En sekretesstid om tio år stämmer också överens med den tid som uppdragssekretess gäller hos universitet och högskolor.

Trots den tioåriga sekretesstiden är det sannolikt att många uppgifter om uppfinningar och forskningsresultat kommer att bli offentliga dessförinnan. Enligt vad utredningen anfört innehåller avtal om forskningssamverkan regelmässigt villkor om att forskare skall få publicera sina uppgifter härom efter en viss tid. Sådana bestämmelser torde inte kunna uppfattas på annat sätt än att den enskilde, uttryckligen eller underförstått, har lämnat sitt samtycke till offentliggörande av uppgifterna (jfr 14 kap. 4 § sekretesslagen).

Förhållandet till patentlagstiftningen

I det fall en forskare eller grupp av forskare väljer att ansöka om patent på sin uppfinning, innebär det att uppgift om uppfinning eller företags-hemlighet omfattas av den sekretesslagstiftning som gäller enligt 8 kap. 13 § sekretesslagen jämförd med patentlagen. Som huvudregel gäller då att patentansökan blir offentlig efter en viss tidsperiod, senast efter 18 månader, om den inte dessförinnan har återkallats. Beviljas ett patent, blir uppfinningen offentliggjord och forskningsresultaten i stället skyddade av en immaterialrättslig rättighet i form av patent. Mot bakgrund härav, och eftersom patentlagens regelverk måste ta över om en forskare söker patent på sin uppfinning, har utredningen föreslagit att i det fall en ansökan om patent getts in, gäller sekretess för uppgifterna endast om det följer av 8 kap. 13 § sekretesslagen. Motsvarande bör enligt utredningens mening gälla vid ansökan om mönsterskydd.

Regeringen gör inte någon annan bedömning än den som utredningen gjort när det gäller uppgifter som faktiskt har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller mönsterskydd. För dessa uppgifter bör sekretess således gälla endast om det följer av 8 kap. 13 § sekretesslagen. Däremot saknas det anledning att undanta även övriga uppgifter, dvs. även dem som inte har lämnats i ett sådant ärende, från bestämmelsen om sekretess vid forskningssamverkan. Bara för att ansökan om patent eller mönsterskydd har getts in behöver ju inte sekretessintresset ha upphört, t.ex. kan forskningssamverkan fortfarande pågå. Bestämmelsen bör utformas i enlighet härmed.

Undantag för särskilt fall

I sekretesslagen finns bestämmelser som möjliggör att uppgifter får lämnas trots sekretess. Enligt den s.k. generalklausulen, som dock inte är tillämplig här, gäller att myndigheter i vissa fall får utväxla uppgifter efter en intresseavvägning (14 kap. 3 §). Vidare har regeringen en generell möjlighet att förordna om undantag från sekretess när synnerliga skäl motiverar det (14 kap. 8 §). Bestämmelsen är avsedd att tillämpas mycket

restriktivt, särskilt när det gäller enskilda intressen. Om det finns behov av att i fall av intressekonflikter kunna häva sekretessen, bör detta i stället tillgodoses i de enskilda sekretessbestämmelserna (se prop. 1979/80:2 del A, s. 346).

Den generella dispensregeln är, som utredningen angett, alltför snäv. Intresset av insyn motiverar därför att regeringen för särskilt fall kan förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. En bestämmelse med motsvarande innebörd finns i 8 kap. 9 § sekretesslagen.

Meddelarfriheten

Med meddelarfrihet avses de regler som finns i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som innebär att det i viss utsträckning är möjligt att straffritt lämna normalt sekretessbelagda uppgifter för publicering i media. Meddelarfrihet är huvudregeln, och undantag från den regeln skall göras restriktivt.

Meddelarfrihet gäller inte vid uppdragsforskning. Till viss del tjänar sekretessen vid uppdrags- och samverkansforskning samma syften. Som *Luleå tekniska universitet* och *Chalmers tekniska högskola* angett skulle det då vara konsekvent att begränsa meddelarfriheten även vid forskningssamverkan. Frågan är emellertid komplicerad och kräver ytterligare överväganden. I enlighet med vad utredningen föreslagit, lämnar därför inte regeringen något förslag om att begränsa meddelarfriheten. Om det skulle visa sig att det finns behov härav, kan regeringen komma att återkomma i frågan.

Regeringens förslag: Den föreslagna ändringen i sekretesslagen (1980:100) skall träda i kraft den 1 juli 2007.

Utredningens förslag: Utredningen lämnade inte något förslag om ikraftträdande. Däremot föreslog utredningen att den nya bestämmelsen endast skulle tillämpas på forskningssamverkan som inletts efter lagens ikraftträdande.

Remissinstanserna: *Malmö tingsrätt* ifrågasätter behovet av en övergångsbestämmelse.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att den föreslagna reformen träder i kraft så snart som möjligt. Regeringen föreslår därför ett ikraftträdande till den 1 juli 2007.

Den nya bestämmelsen bör vara tillämplig även på äldre och redan pågående forskningssamverkan mellan högskola och enskild. I annat fall skulle inte reformen uppnå ett av sina syften, att åstadkomma ett rättsligt stöd även för befintliga sekretessåtaganden (jfr avsnitt 5.1). Några övergångsregler föreslås därför inte.

<p>Regeringens bedömning: Den föreslagna reformen föranleder inte några beaktansvärda kostnader.</p>

Utredningens bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Några synpunkter på kostnadsaspekterna har inte lämnats.

Skälen för regeringens bedömning: Den föreslagna bestämmelsen innebär att en sekretessregel införs till skydd för vissa uppgifter vid forskningssamverkan med en enskild. Förslaget torde inte ge upphov till några kostnader. I det fall merarbete trots allt skulle uppstå, ryms de kostnader som detta kan medföra inom ramen för myndigheternas nuvarande kostnadsramar.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

8 kap.**30 §**

Bestämmelsen, som är ny, har behandlats i avsnitt 5. Bestämmelsen reglerar sekretess vid sådan samverkan om forskning som efter överenskommelse bedrivs mellan ett universitet eller en högskola och en enskild (forskningssamverkan). Med enskild avses såväl fysisk som juridisk person.

Forskningssamverkan mellan ett universitet eller en högskola och en enskild företer likheter med uppdragsforskning. Uppdragsforskning präglas av att det rör sig om ett avtal mellan en beställare (kunden) och en utförare (myndigheten). Beställaren deltar inte själv i forskningsarbetet, utan detta utförs endast vid lärosätet. För sådan uppdragsforskning gäller redan sekretess enligt 8 kap. 9 §. Forskningssamverkan däremot präglas av en överenskommelse om samverkan på lika villkor med ett ömsesidigt givande och tagande. Vid samverkan har i regel samtliga deltagare rätt till resultaten och det sker ett kontinuerligt utbyte av förtrolig information (se även avsnitt 5.1).

Föremålet för sekretessen är enligt *första stycket* uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid forskningssamverkan mellan ett universitet eller en högskola och en enskild. Detta krav innebär att uppgiften skall ha tydlig koppling till samverkan. Däremot finns det inget krav på att det är just den enskilde eller lärosätet som på ett omedelbart sätt skall ha bidragit med uppgiften. En tredje part i samverkan, t.ex. ett deltagande utländskt universitet, kan därmed bidra med uppgifter som är föremål för sekretess enligt bestämmelsen.

Enligt första stycket gäller dock sekretess för uppgiften endast om det måste antas att den enskilde har deltagit i forskningssamverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs. Bestämmelsen har i denna del sin motsvarighet i bestämmelsen om uppdragssekretess i 8 kap. 9 §. Denna förutsättning är först och främst uppfylld, om den enskilde som deltar i samverkan har begärt att sekretess skall gälla. Bestämmelsen är emellertid utformad så att den enskildes uttryckliga begäran inte alltid krävs för att sekretess skall gälla. För att sekretess skall gälla bör dock uppgiften vara av sådant slag att bristen på sekretesskydd för uppgiften måste framstå som så väsentlig för den enskilde att han eller hon utan sekretessskyddet skulle ha avstått från att samverka med högskolan (jfr vad som sägs om 8 kap. 9 § i prop. 1979/80:2, del A, s. 239 och Regner m.fl., Sekretesslagen. En kommentar, s. 8:26). Om så är fallet, får avgöras från fall till fall. Vid denna bedömning ligger det i sakens natur att företag som bidrar med uppgifter om exempelvis affärshemligheter och produktion många gånger torde förutsätta att dessa uppgifter är belagda med sekretess hos högskolan. När det gäller uppgifter om uppfinningar och forskningsresultat är det däremot tänkbart att sekretessintresset inte alltid är lika påtagligt. Det kan exempelvis röra sig om mindre samarbeten som

inte avses mynna ut i någon patentansökan och där det står klart att behovet av sekretess är obefintligt.

Enligt *andra stycket* gäller sekretess enligt första stycket även hos annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i forskningssamverkan med enskild. Primär sekretess gäller således hos dessa myndigheter.

För att möjliggöra att uppgifter fritt kan utväxlas mellan de parter som deltar i forskningssamverkan anges i *tredje stycket* att sekretessen enligt första och andra styckena inte utgör hinder häremot.

I *fjärde stycket* anges att sekretessen enligt första stycket inte gäller om uppgiften har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller registrering av mönster. I sådant fall gäller sekretess endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 8 kap. 13 §.

Enligt *femte stycket* kan regeringen förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Därmed blir det möjligt för regeringen att exempelvis medge att annars sekretessbelagda uppgifter lämnas till forskare eller forskningsinstitut som har ett berättigat intresse av att få del av uppgifterna. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 8 kap. 9 §.

Sjätte stycket innebär att sekretessen i allmän handling varar i högst tio år. Enligt 1 kap. 10 § är utgångspunkten för tideräkningen den tidpunkt då handlingen tillkom.

Ikraftträdande

Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 6.

Den föreslagna ändringen i sekretesslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att det i sekretesslagen (1980:100) skall införas en ny paragraf, 8 kap. 30 §, av följande lydelse.

8 kap.

30 § Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgifter om uppfindingar eller forskningsresultat som kommer fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretess enligt första stycket gäller även hos annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i forskningssamverkan med en enskild.

Sekretess enligt första eller andra stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till någon annan som tar del i den forskningssamverkan som uppgiften hänför sig till.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst fem år. Om det före utgången av den tiden har getts in en patentansökan eller en ansökan om registrering av mönster, gäller sekretess om uppgiften omfattas av sekretess enligt 13 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den ...

2. Bestämmelsen skall endast tillämpas på forskningssamverkan som inletts efter lagens ikraftträdande. För forskningssamverkan som inletts dessförinnan skall äldre lag tillämpas.

Riksdagens ombudsmän, Stockholms tingsrätt, Malmö tingsrätt, Arbetsdomstolen, Justitiekanslern, Försvarets materialverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Arbetsgivarverket, Kammarkollegiet, Högskoleverket, Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Karolinska institutet, Kungl. Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Växjö universitet, Örebro universitet, Mittuniversitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Blekinge tekniska högskola, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Kalmar, Högskolan i Kristianstad, Konstfack, Malmö högskola, Mälardalens högskola, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Statens institut för kommunikationsanalys, Arbetslivsinstitutet, Konkurrensverket, Rymdstyrelsen, Patent- och registreringsverket, Verket för näringslivsutveckling, Verkets för innovationssystem, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, IMEGO AB, Innovationsbron AB, Innovationsbron i Stockholm AB, Innovationsbron Uppsala AB, Innovationsbron Syd AB, Innovationsbron Väst AB, Innovationsbron Östra Götaland AB, Innovationsbron Umeå AB, Innovationsbron Luleå AB, Swerea AB, Swict AB, STFI-Packforsk, ALMI företagspartner AB, IRECO Holding AB, Svenska Rymdaktiebolaget, Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Stiftelsen för strategisk forskning, Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Svenskt Näringsliv, Företagarnas riksorganisation, Läkemedelsindustriföreningen, Sveriges universitets- och högskoleförbund, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges Universitetslärarförbund, Civilingenjörsförbundet, Sveriges förenade studentkårer, Svenska Föreningen för Industriellt Rättsskydd, Svenska Patentombudsforeningen, Svenska Uppfinnarforeningen, Svenska Journalistförbundet, Allmänhetens Pressombudsman, Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd, Svensk Biblioteksforening, Tidningsutgivarna, Medie- och informationsarbetsgivarna, Svenska Förläggarföreningen, Sveriges Författarförbund, Industrial Research Institutes in Sweden, Swedish Incubators & Science Parks, Svenska Riskkapitalforeningen, IT-företagen, Föreningen Svensk Programvaruindustri, ABB, Acreo AB, Astra Zeneca AB, Bil Sweden, Biopool AB, Biovitrum AB, KaroBio AB, Pfizer AB, SAAB AB, Scania AB, SwedenBIO Service AB, Telefonaktiebolaget LM Ericsson och AB Volvo.

Spontana remissvar har inkommit från Stockholms universitets studentkår, doktorandnämnden vid Uppsala studentkår, Sällskapet Akademiska Lundaentreprenörer och Sveriges Läromedelsförfattares Förbund.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att det i sekretesslagen (1980:100) skall införas en ny paragraf, 8 kap. 30 §, av följande lydelse.

8 kap.

30 § Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommer fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs.

Sekretess enligt första stycket gäller även hos en annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i forskningssamverkan med en enskild.

Sekretess enligt första och andra styckena hindrar inte att en uppgift lämnas till en annan part som deltar i den forskningssamverkan som uppgiften hänför sig till.

Första stycket gäller inte om uppgiften har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller registrering av mönster. I sådant fall gäller sekretess endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 13 §.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

Lagrådets yttrande

Prop. 2006/07:91
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-03-07

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Sekretess vid forskningssamverkan

Enligt en lagrådsremiss den 1 mars 2007 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Eric Leijonram.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, statsråden Olofsson, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors

Föredragande: statsrådet Leijonborg

Regeringen beslutar proposition 2006/07:91 Sekretess vid forsknings-
samverkan.

